

گفت‌وگویی صبا با هادی نائیجی، کارگردان فیلم کمدی «آنتیک»

قصه جذاب، نقطه قوت آنتیک است

فیلم «آنتیک» به کارگردانی هادی نائیجی و تهیه‌کنندگی محمود بابایی، یکی از کمدی‌های جشنواره چهل و سوم است که ترکیب بازیگرانش برای مخاطبان در زمان اکران جذاب خواهد بود. فیلم «آنتیک» در باره دودله‌زد است که گذر شان به یک امامزاده می‌افتد و تصمیم می‌گیرند با تأسیس امامزاده‌ای قلابی پول و پوله‌ای به جیب بزنند... پژمان جمشیدی، بیژن بنفشه‌خواه، ستاره پسیانی در کنار امیر نوروزی، غلامرضا نیکخواه، فرزین محدث، علی باقری، مجتبی شفیعی، هادی افتخارزاده، آرش نوذری، لادن ژافه‌وند، یدالله شادمانی، رحمان باقریان و با معرفی مهدی قربانی بازیگرانی هستند که در فیلم «آنتیک» مقابل دوربین نائیجی رفته‌اند. هادی نائیجی را پیش از این با ساخت فیلم‌هایی چون «هیپات» و «حق سکوت» در سینمای غیر کمدی می‌شناسیم. با او درباره فیلم کمدی «آنتیک» گفت‌وگویی انجام داده‌ایم.

موضوع و ایده اصلی فیلم چیست؟

بیان کمیک روند خرافه‌سازی در جامعه است. نهادینه شدن یک باور در جامعه می‌تواند هم مسیر صحیح را طی کند هم مسیر غلط. «آنتیک» به مسیر غلط نهادینه شدن یک باور می‌پردازد.

هدف شما از ساخت این فیلم چه بود؟ آیا به هدف خود دست یافتید؟ (آنچه در ذهن تان تصور می‌کردید)
هدف ساختن هر فیلمی برای اغلب فیلمسازان به وجود آوردن یک سرگرمی است. البته سرگرمی باید برای تماشاگر بی‌ارزداما به موضوعی می‌پردازیم که در میان صدای خنده‌ها، تماشاگر به یک مسئله مهمی در جامعه ایران فکر می‌کند و تصور این است فیلم «آنتیک» برای تماشاگران نتیجه بخش خواهد بود.

آیا در هنگام ساخت این فیلم با چالش‌هایی در نشان دادن آن دوره زمانی (دهه ۶۰) مواجه شدید؟ به ویژه در زمینه بازسازی جزئیات و محیط‌های آن زمان.

به هر حال ساخت فیلم در دهه‌های معاصر که به زمان ما نزدیک‌ترند، دشوارتر است. فیلمی که در دهه ۶۰ روایت می‌شود نسبت به فیلمی که در دهه ۴۰ می‌گذرد به مراتب سخت‌تر است و این مسئله به حافظه تماشاگر برمی‌گردد. تماشاگر، ۴ دهه قبل را با جزئیات می‌شناسد اما الان شما تماشاگری که دهه ۴۰ ایران را به یاد داشته باشد، به صورت فراگیر ندارد و این مهم‌ترین چالش در اجرا است.

چه عواملی در انتخاب بازیگران نقش داشته است؟ چطور به این بازیگران رسیدید؟

ساز و کار انتخاب بازیگران سینما مشخص است اما آن چه بسیار اهمیت دارد تحلیل شخصیت است که سازندگان به آن توجه می‌کنند، این مسئله در کنار لیست بازیگران محبوب تماشاگران جنبه سرمایه‌گذاری را هم باید تامین کند. ما دو جنبه جذابیت هنری و تجاری را توأم در کنار هم دیدیم.

آیا در فرایند کارگردانی فیلم «آنتیک» از روش‌های خاصی در ایجاد طنز و همچنین ساختار داستان استفاده کردید؟

فیلم «آنتیک» فیلمی پر بازیگر و شلوغی است، ما در این فیلم با حمایت تهیه‌کننده محترم از روش‌های حضور بازیگردان در لایه‌های ۲ و ۳ و... استفاده کردیم. بازیگران اصلی بالاخره در تعامل با عوامل پشت دوربین راه خودشان را پیدا می‌کنند اما بازیگران فرعی و صحنه‌های شلوغ با حضور بازیگردان و تقسیم وظایف در گروه‌های تخصصی بسیار کمک‌کننده است.

چند درصد از فیلم بر اساس واقعیت است؟

هر تماشاگری فیلم را ببیند فارغ از واقعی بودن اصل ماجرا بر اساس تجربیات زیستی جامعه ایران واقعیات زیادی را می‌تواند به فیلم نسبت دهد.

چه چیزی شما را به سمت کارگردانی فیلم‌های کمدی کشاند؟

یک قصه جذاب زیر نظر تهیه‌کننده‌ای که ساخت فیلم سینمایی «آنتیک» را باور داشت مهمترین نقطه شروع و پایان ساخت آن است. همین عنصر مهم موجب شد که من در ساخت فیلم «آنتیک» بهترین همکاران و متخصصان را داشته باشم.

چگونه می‌توان از کمدی برای اصلاح برخی مسائل اجتماعی استفاده کرد؟

مهمترین خصیصه ژانر کمدی فراگیر شدن هر موضوعی در این ژانر است. گزند نقد اجتماعی در ژانر کمدی مشفقانه و همدلانه به چشم تماشاگر می‌رسد.

مهم‌ترین پیامی که فیلم «آنتیک» قصد دارد به مخاطب منتقل کند، چیست؟

پیام را تماشاگر پس از دیدن فیلم می‌سازد. ما سعی کردیم تجربه‌ای پیش‌روی تماشاگر بگذاریم که در دل لذت‌خنده به فرایند خرافه‌سازی توجه کند.

موسیقی فیلم چه نقشی در انتقال حس و حال داستان دارد؟

مثل همه عناصر، موسیقی هم باید نقش خودش را در یک اندازه مشخص با بقیه عناصر بازی کند. فکر می‌کنم روایت موسیقایی فیلم «آنتیک» برای تماشاگران در سالن‌های استاندار جالب خواهد بود.

آیا در طول ساخت فیلم، الهام‌گرفته از فیلم‌های دیگری بودید؟

در هر فیلمی ما از صدها فیلم تأثیر می‌پذیریم خواهسته و ناخواسته. مشخصاً فیلم خاصی پیش روی ما نبود. **با چه چالش‌هایی در طول ساخت این فیلم مواجه شدید؟ چطور با این چالش‌ها روبه‌رو شدید؟**
چالش در فیلمسازی همیشه با لذتی دردمند همراه است که با وجود یک تهیه‌کننده حمایتگر جذاب است. فکر می‌کنم همه ما در «آنتیک» لذت بردیم.

چگونه سعی کردید تا در فیلم از کلیشه‌ها دوری کنید و یک تصویر واقعی از زندگی آن دهه نشان دهید؟
کلیشه‌ها ذاتاً بد نیستند بلکه نشانه‌هایی هستند که باید در ذهن تماشاگر مسیر بازشناسی نشانه‌شناختی را رقم بزنند. کلیشه‌ها در کنار ابداعات را تماشاگر دوست دارد. اتفاقاً کلیشه‌ها باعث می‌شوند در زبان ابداعی فیلم تماشاگر گرفتار آشنایی‌زدایی نشود.

به عنوان یک فیلمساز، دغدغه‌های اصلی شما در زندگی چیست؟

این است که از نعمت زندگی‌ای که خدای مهربان در اختیارم قرار داده با شکرگزاری لذت ببرم.

مهمترین صحنه فیلم از نظر شما کدام است؟ چرا؟

لحظات یک فیلم در چشم و احساس تماشاگر شکل می‌گیرد و من بعد از تمام شدن مراحل فنی فیلم به عنوان یک تماشاگر نه یکی از سازندگان مقابل فیلم نشستم و با این که از فیلم مطلع بودم برخی از لحظات مهم فیلم هنوز برای من تر و تازه بود و این است که از نعمت زندگی‌ای که خدای مهربان در اختیارم قرار داده با شکرگزاری لذت ببرم.